

DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

Protokoll

2/2008

Stiftsfullmäktige

Närvarande	Aaltonen Monica	lekmanamedlem	
	Broo Bengt	lekmanamedlem	Ordf. § 1 - 6
	Engblom Magnus	lekmanamedlem	
	Erickson Gerd	lekmanamedlem	
	Fernström Stig-Olof	prästmedlem	
	Klingenberg Johan	prästmedlem	
	Knuts Lars-Runar	lekmanamedlem	Ordf. § 7 - 13
	Lassila Max-Olav	prästmedlem	
	Lawast Ruth	lekmanamedlem	
	Liljeström Helene	prästmedlem	
	Lindbäck Peter	lekmanamedlem	§ 1 - 10
	Monnberg Tove	lekmanamedlem	
	Nyberg Stig	lekmanamedlem	
	Näse Gun-Maj	lekmanamedlem	
	Puiras Margareta	prästmedlem	
	Saarukka Karin	lekmanamedlem	
	Sandell Torsten	prästmedlem	
	Sjöbacka Christian	lekmanamedlem	
	Snellman Hans	lekmanamedlem	
	Sveholm Pehr	lekmanamedlem	
Westerlund Johan	prästmedlem		
Abrahamsson Clas	notarie	Sekreterare	
Björkstrand Gustav	biskop		
Ekstrand Sixten	stiftsdekan		
Hägglom Freja	Borgå stiftet representant i kyrkostyrelsen	Frånvarande	
Lindgård Mats	domprost		
Syrén Roger	prästassessor		
Träsbacka Bror	prästassessor		
Österholm Kasten	lagfaren assessor		
Övriga kallade			
Hellberg Jan	stiftssekreterare		
Lemberg Robert	direktor		
Lindgård Stina	utbildningssekreterare		
Sandell Tua	stiftssekreterare		

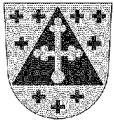
Bengt Broo
Ordförande § 1 – 6

Lars-Runar Knuts
Ordförande § 7 – 13

Clas Abrahamsson
Sekreterare

Monica Aaltonen
Protokolljusterare

Magnus Engblom
Protokolljusterare

DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

19.05.2008
2/2008**Protokoll****Organ**   **Stiftsfullmäktige****Mötesdag**   **19.05.2008****Ärenden som behandlas****1 §****Sammanträdets öppnande och beslutförhet**

Stiftsfullmäktiges sammanträde, med denna nya sammansättning, inleddes med högmässa i Lilla kyrkan. Biskop Gustav Björkstrand predikade, domprosten Mats Lindgård fungerade som liturg, kyrkoherde Margareta Puiras assisterade vid nattvardsutdelningen och vid orgeln satt kantor Eric-Olof Söderström.

Stiftsfullmäktigmedlemmen Bengt Broo, som var den till åren äldsta medlemmen öppnade sammanträdet i enlighet med § 3 i arbetsordningen. I sitt inledningsanförande konstaterade han att stiftsfullmäktiges sammanträden enligt nuvarande lagstiftning inte är öppna för allmänheten, men att stiftsfullmäktige ändå alltid förklarar sammanträdena vara offentliga. Han förklarade således att sammanträdet även denna gång är offentligt. Han konstaterade vidare att domkapitlets notarie Clas Abrahamsson fungerar som stiftsfullmäktiges sekreterare.

Stiftsfullmäktiges beslut: Stiftsfullmäktiges sammanträde förklarades öppnat.

2 §**Granskning av fullmakterna och konstaterade av vilka som är närvarande.**

Sekreteraren förrättade namnupprop varvid alla lämnade in sina fullmakter för granskning. Lagfarna assessorn granskade fullmakterna och returnerade dem.

Stiftsfullmäktiges beslut: Konstaterades att samtliga var närvarande

3 §

Konstaterande av laglighet och beslutförhet

Enligt KL 7:4,1 är ett församlingsorgan beslutfört då över hälften av medlemmarna är närvarande.

Kallelsen hade sänts till ledamöterna den 6 mars, i enlighet med § 2 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige, två månader före sammanträdet. Föredragningslistan hade sänts den 6 maj, vilket uppfyller arbetsordningens krav på att den skall sändas senast tio dagar före sammanträdet.

Stiftsfullmäktiges beslut: Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat. Eftersom namnuppropet visade att stiftsfullmäktige var fulltaligt, konstaterade ordföranden att sammanträdet var beslutfört.

4 §

Val av protokolljusterare och rösträknare

Enligt § 6 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige väljs två protokolljusterare som skall justera sammanträdets protokoll. Stiftsfullmäktige kan särskilt besluta att protokollet eller en del av detsamma justeras omedelbart. Om det efter protokolljusteringen råder oenighet om protokollets innehåll skall stiftsfullmäktige till denna del slå fast ordalydelsen i protokollet. De valda protokolljusterarna fungerar vid behov som rösträknare.

Stiftsfullmäktiges beslut: Till protokolljusterare valdes Monica Aaltonen och Magnus Engblom.

5 §

Fastställande av föredragningslistan

Stiftsfullmäktiges beslut: Föredragningslistan fastställdes i befintlig form

6 §

Val av ordförande och vice ordförande

Enligt § 3 i arbetsordningen väljs ordförande och en vice ordförande vid mandatperiodens första sammanträde.

Stiftsfullmäktiges beslut: Till ordförande valdes enhälligt Lars-Runar Knuts.

Lars-Runar Knuts föreslog Pehr Sveholm till vice ordförande. Peter Lindbäck föreslog Helene Liljeström. Vid den slutna omröstningen fick Pehr Sveholm 14 röster och Helene Liljeström 7 röster. Ordföranden konstaterade att Pehr Sveholm blev vald till vice ordförande.

7 §

Val av lekmannamedlem i domkapitlet och två suppleanter för denna (KL 19:2,1, 19:3,2, VOK 3:8,1)

Enligt VOK 3:8 skall valet av lekmannamedlemmen till domkapitlet förrättas med slutna sedlar som majoritetsval. I valet röstar man samtidigt på en medlem och på en första och en andra suppleant för denna. I detta val har endast lekmannamedlemmarna rösträtt.

Stiftsfullmäktige beslöt dock på förslag av Bengt Broo och understödd av Peter Lindbäck, med rösterna elva mot tre, att först välja ordinarie medlem, sedan första suppleant och sist andra suppleant som tre skilda slutna val.

Stiftsfullmäktiges beslut: Till lekmannamedlem i domkapitlet valdes enhälligt Karin Saarukka med 14 röster.

Vid valet av första suppleant fick Marianne Sandström tio röster, Åsa A Westerlund tre röster och Gösta Steffansson en röst. Marianne Sandström valdes således till första suppleant.

Vid valet av andra suppleant fick Åsa A. Westerlund sju röster och Gösta Steffansson sju röster. Lottdragningen avgjorde valet sålunda att Åsa A. Westerlund valdes till andra suppleant.

8 §

<2008-00167> Stiftets verksamhets- och ekonomiplan för 2009-2011"

Föredragande: Stiftsdekan Sixten Ekstrand

Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 4/2008

Stiftsfullmäktige skall enligt KL 17b:1,1,2 p årligen godkänna stiftets verksamhets- och ekonomiplan. Enligt § 1 mom. 3 i arbetsordningen skall detta ske vid sammanträdet i maj. Med tanke på ansökan om medel för följande år är denna plan vägledande. Efter det att kyrkomötet har fastställt hur mycket stiftet får för följande år är det stiftsfullmäktige som vid sammanträdet i februari slår fast budgeten.

Enligt kyrkostyrelsens direktiv skall verksamhets- och ekonomiplanen vara mycket kort och nämna endast de allra viktigaste tyngdpunktsområdena och verksamhetsmålen. Max en och en halv sida står till förfogande. I fråga om anslagsökningen har kyrkostyrelsen beslutat att det är möjligt att höja anslaget från 2008 till 2009 med 3 % och varje år därefter likaså med 3 %. Allt annat skall motiveras särskilt.

Alla stiftssekreterare och missionssekreteraren har getts möjlighet att komma med förslag till tyngdpunktsområden och verksamhetsmål, vilka i mån av möjlighet har beaktats i förslaget till framställning. Dessutom bifogas en utförligare verksamhetsplan (bilaga 1) som i huvudsak baserar sig på deras förslag i sin helhet. Nytt för detta år är att denna nu genomgående har en likartad struktur, med mål, verksamhet och långsiktiga målsättningar, vilket underlättar uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Verksamhets- och ekonomiplan 2009–2011

Enhet: **Borgå stift**

VERKSAMHETSIDÉ

Att hjälpa och stöda stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter, anställda och stiftsfullmäktige vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni och ansvara för den kristna fostran.

Domkapitlet sköter dessutom de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ, att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

TYNGDPUNKTSOMRÅDEN 2009–2011

- Stiftets strategi förankras i församlingarna
- Biskopsvisitationerna utvecklas och prioriteras
- Rekryteringen till kyrkliga yrken uppmärksammas
- Förändringarna i församlingsstrukturen beaktas, med särskild hänsyn till personalens situation
- Tvärfackligt samarbete bland församlingsanställda uppmuntras
- Musiklivet i stiftets församlingar stimuleras

DE CENTRALA VERKSAMHETSMÅLEN INOM TYNGDPUNKTSOMRÅDEN 2009

- Stiftets strategi förankras i församlingarna och dessa ges hjälp att planera och utveckla sin verksamhet så att den svarar mot aktuella andliga, sociala och kulturella behov.
- Biskopsvisitationerna utvecklas och konceptet förnyas så att visitationerna i allt högre grad får en rådgivande och stödjande karaktär.
- Rekryteringen till kyrkliga yrken innefattar både en rekrytering av personer som väljer att studera till ett kyrkligt yrke och att rekrytera församlingsanställda bland dem som redan studerar.
- Den pågående kommun- och servicestrukturen med dess konsekvenser för församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder som beaktar de församlingsanställdas välmående och situation vidtas.
- Församlingarna uppmuntras att utveckla sitt arbete så att de anställda samarbetar kring olika verksamhetsformer i högre grad än tidigare. Detta beaktas även inom personalutbildningen och arbetshandledningen
- Musikarbetet, särskilt bland de yngre åldersgrupperna (barn, ungdomar och unga vuxna), stöds genom utbildning och genom utgivning av ny repertoar.

EKONOMIPLAN 2009–2011

	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
			+3 %	+3 %	+3 %
Intäkter	51 039	35 000	50 000	48 000	48 000
Kostnader	-1 064 087	-1 274 600	-1 412 100	-1 423 092	-1 402 545
Verksamhetsbidrag	-1 013 048	-1 239 600	-1 362 100	-1 375 092	-1 354 545

Motivering till ekonomiplanen 2009–2011

Enhet: **Borgå stift**

Nästa biskopsval kommer att hållas under 2009 varför ett extra anslag om 35 000 € har upptagits i budgeten. Likaså kommer 200-års jubileet av Borgå lantdag år 2009 att medföra merkostnader för stiftet eftersom domkapitelshuset kommer att inta en central plats i firandet. För detta ändamål har även reserverats 50 000 €. Därför har verksamhetsbidraget för 2009 utökats med 85 000 € förutom den årliga förhöjning på 3 % som man normalt räknar med. År 2010 ordnas synodalmöte i stiftet. För detta ändamål upptas 60 000 € i planeringsbudgeten.

Bilaga 1

VERKSAMHETSPLAN FÖR BORGÅ STIFT 2009

Strategiarbetet

Stiftets strategiarbete fortsätter under året i enlighet med den strategi som presenteras på stiftsdagarna i november 2008 och därefter antas av domkapitlet. En av utmaningarna under 2009 är att implementera och förankra denna strategi för Borgå stift i lokalförsamlingarna. Detta sker med beaktande av lokala förhållanden.

Församlingsstrukturen

Kommun- och servicereformen kommer med säkerhet att leda till betydande förändringar även i församlingsstrukturen i Borgå stift. Detta betyder att församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna är i stort behov av stöd från domkapitlet för att finna ändamålsenliga strukturer för framtiden. Framför allt blir det fråga om att få till stånd inte bara församlingar utan även kyrkliga samfälligheter som har svensk majoritet och därigenom underlyder Borgå stift.

Biskopsvalet

Biskop Gustav Björkstrand avgår under hösten 2009. Förberedelserna för och genomförandet av biskopsvalet kommer att prägla stiftet under en stor del av 2009. Domkapitlet vidtar de i VOK kap.3 § 1-5 föreskrivna åtgärderna för förberedande och genomförande av biskopsvalet.

Borgå lantdag 200 år

År 2009 har det förflutit 200 år sedan Borgå lantdag. Eftersom lantdagen öppnades i domkapitelshuset, kommer detta att vara en av medelpunkterna i firandet och domkapitlet kommer tillsammans med Borgå stad och andra aktörer att inta en central roll i genomförandet av festligheterna. För detta reserveras tillräckliga ekonomiska och personella resurser.

Personalutbildningen

Mål

Personalutbildningsavtalet mellan domkapitlet och Lärkkulla går ut den 31.12 2009. Avtalet utvärderas och ett nytt avtal görs upp under året. Strävan är att personalutbildningen fortsättningsvis utvecklas i samarbete med Lärkkulla. Samtidigt utvecklas och fördjupas samarbetet med Kyrkans central för det svenska arbetet. Personalutbildningen svarar mot de behov som finns i stiftets församlingar.

Verksamhet

Personalutbildningen genomförs i samarbete med Lärkkulla och andra aktörer inom utbildningssektorn, enligt det av domkapitlet antagna personalutbildningsutbudet.

Personalutbildningens marknadsföring effektivteras genom personlig kontakt med de anställda samt genom personalutbildningshäftet på stiftets, Lärkkullas och kyrkans utbildningscentrals hemsidor.

Utbildningsunderstödet marknadsföring effektivteras ytterligare. Personalutbildningen för år 2010 planeras.

Mål 2009-2011

Personalutbildningen utvecklas så att den motsvarar de strategiska satsningar som görs i stiftet och dess församlingar. En gemensam utvärdering av avtalet mellan Lärkkulla och domkapitlet bör ske 2009, dvs. fem år efter att avtalet slutits. Denna utvärdering bör ta sikte på en effektivare planering och utveckling av personalutbildningen.

Arbetshandledningen och konsultarbetet

Mål

Den nya strategin för arbetshandledningen och för konsultverksamheten implementeras. Möjligheten att erbjuda arbetshandledning samt konsulttjänster för församlingarnas anställda ökar. Arbetshandledarna och konsulterna stöds och fortbildning erbjuds för att de på ett bättre sätt ska kunna utöva sitt handledarskap och konsultarbete och svara mot det behov som finns. Grupphandledning betonas.

Verksamhet

De nationella rådplägningsdagarna för arbetshandledare ordnas 2009 i Borgå stift. Ledningsgruppen för arbetshandledning, som tillsatts av domkapitlet, ansvarar tillsammans med Kyrkans utbildningscentral för planeringen och genomförandet av dagarna. Ledningsgruppen skickar rundbrev till arbetshandledarna med aktuell information om handledning. Ledningsgruppen fortsätter sitt arbete med att göra arbetshandledningen känd genom informationsbrev och information på stiftets hemsida. Utbildningen av nya arbetshandledare fortsätter under 2009 med fyra avsnitt. Ett av de fyra avsnitten är även öppet för stiftets nuvarande arbetshandledare och konsulter och kan betraktas som fortbildning.

Mål 2009-2011

Tio nya arbetshandledare påbörjar sitt handledararbete inom stiftet. Allt fler utnyttjar möjligheten att gå i arbetshandledning enskilt eller i grupp.

Personalvården

Mål

Många nya utmaningar och förändringar påverkar de församlingsanställda. Arbetsuppgifterna blir fler eftersom anställda pensioneras och nya tjänsteinnehavare inte alltid finns att tillgå. Stödåtgärder för de anställda ordnas. Den av biskopen tillsatta personalvårdsgruppen stöder församlingsanställda att orka bättre i sitt arbete.

Verksamhet

ASLAK- och TYK-rehabiliteringskurser ordnas fortsättningsvis på Norrvalla. Personalvårdsgruppen planerar stödåtgärder för dem som genomgått rehabilitering, samt för de anställda vars församling eller kyrkliga samfällighet berörs av strukturförändringar. Stödåtgärder för hela arbetslag utvecklas. Information om åtgärder kring vården av personalen skickas till församlingarna genom brev och sätts ut på stiftets hemsida.

Mål 2009-2011

De anställda i församlingar och kyrkliga samfälligheter orkar och mår bättre. Samarbetet i församlingarna ökar och informationsgången blir bättre.

Studierande till kyrkliga yrken*Mål*

Stiftet stöder de studerande i deras studier och hjälper dem att hitta och utveckla en yrkesidentitet som anställda i kyrkan. Stiftet stärker kontakterna till dem som studerar till diakon eller ungdomsarbetsledare på nyinrättade Novia, samt till dem som studerar i avsikt att bli präster eller kantorer. Behovet av nya arbetstagare ökar i samma takt som de stora årskullarna går i pension. Stiftet stöder de studerande så att de i högre grad ser kyrkan som en reell arbetsplats.

Verksamhet

Verksamheten bland teologie studerande koordineras av den av domkapitlet tillsatta kontaktgruppen för teologie studerande. Verksamheten bland dem som studerar för att få behörighet som diakoner och ungdomsarbetsledare koordineras av den kontaktgrupp som tillsätts under hösten 2008. För de studerande ordnas t.ex. inspirationsdagar, retreatar och andra samlingar. Information om verksamheten finns på stiftets hemsida och tillhandahålls av Åbo svenska församling samt genom annonser och artiklar i ämnesföreningarnas tidningar. De anställda vid domkapitlet håller regelbunden kontakt med de studerande.

Mål 2009-2011

Yrkesidentiteten och den andliga identiteten bland de studerande stärks. Flera studerande ser stiftet och församlingarna som en möjlig framtida arbetsplats.

Rekryteringen*Mål*

De församlingsanställda görs medvetna om sitt ansvar att få ungdomar att bli intresserade av att arbeta inom kyrkan. Stiftets anställda deltar i kyrkans gemensamma rekryteringsprojekt samt i olika rekryteringsmässor. Rekryteringen av blivande kyrkomusiker ägnas särskild uppmärksamhet.

Verksamhet

Stiftsansställda deltar i olika rekryteringsevenemang och arbetar med att motivera församlingsanställda till att mera medvetet rekrytera unga och äldre att börja arbeta inom kyrkan. Frågan tas upp på rådplägningsdagar, kyrkoherdekonferensen, i samband med olika utbildningar och i samtal samt bearbetas i den av domkapitlet tillsatta gruppen för koordinering av den svenskspråkiga kyrkliga yrkesutbildningen och personalutbildningen. Stiftsansställda deltar i rekryteringsmässor typ Studiemässan och Knowhow-mässan samt genom att vara synligt med på Höstdagarna och Ungdomens Kyrkodagar. Information om kyrkan som arbetsplats sprids genom kyrkans rekryteringsbroschyr och kyrkans rekryteringssidor på internet samt på stiftets hemsidor.

Mål 2009-2011

Ett tillräckligt antal anställda rekryteras inom olika yrkeskategorier till de vakanser som blir lediga i stiftets församlingar

Kyrko- och gravgårdskulturen

Mål

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna vänder sig till den av domkapitlet tillsatta nämnden för kyrko- och gravgårdskultur i olika frågor som berör dess verksamhetsområde. Domkapitlet använder nämnden som sakkunnigorgan i frågor som hör till nämndens verksamhetsområde. Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna inspireras att på olika sätt ta vara på kulturarvet som en viktig del av församlingsverksamheten, som också har betydelse för förkunnelsen av evangeliet som det synliggjorda ordet i form av trä-, sten-, metall-, bild-, och textilkonst.

Verksamhet

Nämnden svarar på frågor om begravningsplatsernas föremåls- och växtbestånd samt om annat av kulturhistoriskt och estetiskt värde. Nämnden gör på begäran uttalanden om frågor i anslutning till dessa. Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna medvetandegörs om möjligheten att ansöka om understöd för att restaurera kulturhistoriskt värdefulla föremål i kyrkobyggnader och på begravningsplatser. Nämnden informerar på stiftets hemsidor om sin verksamhet och ordnar ett seminarium om kyrko- och gravgårdskultur.

Mål 2009-2011

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna söker aktivt om konserveringsunderstöd och arbetar aktivt för att kartlägga och bevara det kulturhistoriskt värdefulla föremålen i deras ägo. Nämnden fungerar som ett rådgivande organ för församlingarna.

Missionen

Mål

Missionskommittén för Borgå stift följer med och diskuterar aktuella frågor som berör kommitténs verksamhetsområde. Kommittén verkar likaså aktivt för att information om kyrkans internationella missions- och diakoniarbete presenteras i samband med rekryteringskampanjer i stiftet. Dessutom strävar man efter att delta i olika evenemang på stiftsnivå.

Verksamhet

Missionskommittén arrangerar en studieresa till Malawi och Södra Tanzania hösten 2009. Målgruppen är församlingarnas anställda, missionsansvariga, ansvariga för internationell diakoni samt studerande till kyrkliga yrken.

Missionskommittén ordnar dessutom i samarbete med Teologiska fakulteten vid Åbo Akademi ett missionsteologiskt seminarium med anledning av jubileet för kyrkans missionsarbete 2009.

Mål 2009-2011

Missionskommittén följer aktivt med arbetet med den evangelisk-lutherska kyrkans i Finland nya missionsstrategi, samt strävar efter att i olika sammanhang lyfta fram teman ur Lutherska

Världsförbundets missionsdokument *Mission in Context. Transformation, Reconciliation, Empowerment.*

Församlingsdiakonin

Mål

Församlingarna inspireras att ta åldringarnas behov på allvar, samtidigt som man klargör skillnaden mellan diakonalt åldringsarbete och annat åldringsarbete.

Diakonitjänsteinnehavarna är uppskattade och betrodda i det arbete de gör och de bevarar sin arbetsglädje och lever ut sin kristna identitet. Målet är färre sjukledigheter p.g.a. burn-out. Dessutom syftar verksamheten till att locka flera studerande till yrket.

Församlingarna i Borgå stift bör ha beredskap att ta sitt samhällsansvar vid större eller mindre kriser i samhället. För att utveckla denna beredskap bör varje församling uppgöra en beredskapsplan och vid behov kunna hjälpa vid kriser.

Verksamhet

År 2009 ordnas en kurs i äldrevård. Målgruppen är diakoner och präster. Dessutom utvecklas besökstjänstarbetet.

I syfte att stöda nyanställda görs församlingsbesök till de församlingar som har nyanställda diakoner/diakonissor. Speciell uppmärksamhet ägnas diakoniarbetarna i de församlingar som sammanslås till större enheter.

Själavården bland de anställda prioriteras. Den kristna tron som en resurs i arbetet betonas. Informationen om beredskapsplansarbete och krisgrupper prioriteras och kurser i uppgörande av beredskapsplan för församlingarna ordnas under året i Raseborgs och Korsholm prosteri.

Mål 2009-2011

Målmedvetna satsningar görs för att stöda tjänsteinnehavarna och upprätthålla deras arbetsglädje under den strukturomvandling som sker i flera av stiftets församlingar. Diakonitjänsternas antal hålls på ungefär samma nivå trots församlingssammanslagningar.

Gudstjänstliv och musik

Mål

Domkapitlet strävar efter att främja församlingarnas gudstjänstliv och muskarbete genom kon-sultation, kontakter och utbildningsverksamhet samt genom materialproduktion. För att fullfölja denna uppgift samverkar domkapitlet med kyrkostyrelsen samt med övriga institutioner och organisationer som har beröringspunkter med gudstjänst- och muskarbetet.

Verksamhet

För utvecklingen av både gudstjänst- och musiklivet anordnas utbildning för kyrkomusiker och andra anställda inom ramen för kyrkans svenska personalutbildning.

Arbetsgruppen för propriemusik arbetar för utgivning av mångsidig ny repertoar för både allsångs- och körbruk i samarbete med Fontana Media. Arbetet för att ge ut ett antifonal (en samling gregorianska introitus) enligt den nya evangeliebokens texter slutförs.

Körlivet i stiftet stöds i samarbete med Finlands svenska kyrkosångsförbund r.f., i vilket stiftssekreteraren fungerar som förbundssekreterare. Förberedelserna för den 16 allmänna

finlandssvenska kyrkomusikfesten 2010, som samtidigt utgör den 3 nordiska kyrkosångsfesten, fortsätter i samarbete med de övriga nordiska kyrkosångsförbunden. Stiftssekreteraren ansvarar för innehållet på såväl förbundets som kyrkosångsfestens hemsidor samt ger ut Körbladet två gånger per år. Även utbildningsdagar för kyrkosångare anordnas.

I samarbete med ansvarsområdet för kristen fostran inom Kyrkans central för det svenska arbetet vidareutvecklas arbetet med gudstjänster för olika åldersgrupper. Dessutom upprätthålls projektet *PsalMedaljeSkol* för att stimulera psalmsången i skolorna.

Stiftssekreteraren håller kontinuerlig kontakt med stiftets kyrkomusiker kring repertoar- och verksamhetsfrågor genom utskick, e-post och domkapitlets hemsidor. Utskick gällande gudstjänstfrågor sänds till stiftets teologer och kyrkomusiker.

Stiftssekreteraren deltar med de övriga stiftens stiftskantorer/stiftssekreterare i konsultationer på riksplaneln, samt är medlem i riksomfattande kommittéer kring utvecklandet av psalmanvändningen och kring rekryteringen av kyrkomusiker.

Mål 2009-2011

Den personalutbildning som ordnas inom sektorn lockar många deltagare vilket återverkar positivt på gudstjänst- och musikalivet i församlingarna. Materialutgivningen stöder också detta mål. Körverksamheten effektivteras genom en gemensam satsning inför den nordiska kyrkosångsfesten 2010. De yngre åldersklasserna uppmärksammas allt mer i församlingarnas gudstjänst- och musikarbete.

Beslutsförslag: Stiftsfullmäktige godkänner stiftets verksamhets- och ekonomiplan för 2009-2011.

Stiftsfullmäktiges beslut: Helene Liljeström föreslog att första meningen i stycket som beskriver verksamhetsidéen för Borgå stift får följande lydelse: *Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stöda stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter, anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni och ansvara för den kristna fostran.*

Förslaget understöddes av Bengt Broo och Gun-Maj Näse. Vid omröstningen fick förslaget alla 21 röster och blev således stiftsfullmäktiges beslut.

Johan Westerlund föreslog att *mission* tilläggs och meningen får följande lydelse: *Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stöda stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter, anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran.*

Förslaget understöddes allmänt och fick alla 21 röster och blev stiftsfullmäktiges beslut.

Johan Klingenberg föreslog att tredje punkten i *de centrala verksamhetsmålen inom tyngdpunktsområdena 2009* får följande lydelse: *Rekryteringen till kyrkliga yrken, som även innefattar en rekrytering av församlingsanställda bland dem som redan studerar. Det kyrkliga arbetsfältet presenteras i ett tidigt skede för de unga.*

Förslaget understöddes av Hans Snellman. Vid omröstningen fick förslaget 17 röster medan beredningens förslag fick två röster. Två ledamöter lade ner sin röst. Stiftsfullmäktige omfattade således ändringsförslaget.

Torsten Sandell föreslog att ett nytt tyngdpunktsområde, som kunde heta *Marknadsföring av medlemskap i kyrkan* skall fogas till de nuvarande tyngdpunktsområdena. Ordföranden konstaterade att förslaget inte vunnit understöd och därför inte togs till omröstning.

Stiftsfullmäktige godkände stiftets verksamhets- och ekonomiplan för 2009-2011 med dessa ändringar.

Rättelseyrkande:

Enligt 24 kap 14 § 1 mom. 4 punkten i kyrkolagen får ändring i detta beslut inte sökas.

9 §

<2008-00120> Initiativ till stiftsfullmäktige om kyrkoskatten på Åland, Peter Lindbäck

Föredragande: Lagfarna assessorn Kasten Österholm

Peter Lindbäck har inlämnat ett initiativ till stiftsfullmäktige rörande kyrkoskatten på Åland. Initiativet lyder:

Saltvik 19.3.2008

Initiativ inför Borgå stifts stiftsfullmäktiges möte 19.5.2008 / Peter Lindbäck

Kyrkoskatten på Åland

I 15 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen stadgas att det belopp som enligt den av kyrkofullmäktige årligen godkända budgeten behövs för att bestrida utgifterna, utöver övriga inkomster, insamlas genom kyrkobeskattnings för räkenskapsåret.

I nämnda paragrafs 4 moment stadgas att om grunderna för betalning av kyrkoskatt stadgas särskilt. Av detaljmotiveringen framgår att dessa särskilda stadganden återfinns i bland annat lagen om de evangelisk-lutherska församlingarnas boställen och fonder (FFS 108/1966).

Enligt sistnämnda lags 13 § skall kyrkoskatt erläggas enligt vid kommunalbeskattningen taxerade inkomster. Här återfinns således den bestämmelse som föreskriver att kyrkoskatten skall uträknas och utgå på samma "inkomstbas" som den kommunala skatten, och man kan förmoda att denna koppling till kommunalbeskattningen har tillkommit på kyrkans initiativ, dels för att underlätta för den statliga skatteförvaltningen att verkställa uppbörden, men framförallt för att kyrkan därigenom kan köpa denna uppbördstjänst av statsförvaltningen på möjligast förmånliga sätt.

Enligt Självstyrelselagen för Åland har landskapet en exklusiv lagstiftningsbehörighet beträffande kommunala skatter och avgifter, vilket innebär att Åland har en egen lagstiftning på detta område, samtidigt som motsvarande rikslagstiftning inte gäller på Åland.

Sedan länge har den åländska kommunalskattelagstiftningen möjliggjort mera generösa avdrag i kommunalbeskattningen än rikets motsvarande skattelagstiftning, och därmed har en identisk kyrkoskatteprocent i riket och på Åland inneburit att ålänningen har betalat lite mindre i kyrkoskatt än fastlänningen, eftersom "inkomstbasen" i kommunalbeskattningen, tack vare de bättre avdragen, har varit lägre på Åland än i riket. Denna skillnad har dock varit försumbar och har därför inte väckt någon större uppmärksamhet, men då självstyrelseorganen år 2006 beslöt införa i landskapets

kommunalskattelagstiftning en rätt till ett allmänt avdrag om 5 % i kommunalbeskattningen, blev konsekvenserna märkbara.

En ålänning som tidigare hade haft en beskattningsbar inkomst om förslagsvis 100 000 euro i kommunalbeskattningen, och därmed också vid kyrkobeskattningen, kunde i ett slag sänka denna beskattningsbara inkomst till 95 000 euro i kommunalbeskattningen, och eftersom kyrkan på ovan nämnt sätt har kopplat sin beskattning till kommunalbeskattningen, så blev effekten densamma också för kyrkoskattens del.

Enligt gjorda uträkningar innebar denna förändring att de åländska församlingarna sammantaget erhöll ca 250 000 euro mindre i influten kyrkoskatt, till trots för att kyrkoskatteprocenten i stort behölls på oförändrad nivå.

Självstyrelseorganen på Åland är oförhindrade att fritt förfoga över kommunalbeskattningen på Åland, och kan inte belastas för de effekter som det allmänna avdraget i kommunalbeskattningen fick för kyrkoskattens del. Det är kyrkan som ensidigt – eventuellt i samråd med statsmakten – har valt att på ovan nämnt sätt koppla uträknandet av kyrkoskatten till samma ”inkomstbas” som för kommunalskatten.

Med hänvisning till ovan stående redovisning föreslår jag, i form av ett initiativ, att stiftsfullmäktige i Borgå stift gör en framställning till ett nästkommande kyrkomöte, med förslag om att 13 § i den ovan nämnda lagen om de evangelisk-lutherska församlingarnas boställen och fonder skall ändras så att kyrkoskatten på Åland skall erläggas på de vid kommunalbeskattningen taxerade inkomsterna, uträknade enligt den i riket gällande kommunalskattelagstiftningen. En sådan ändring av nämnda lagrum skulle garantera att den på Åland uppburna kyrkoskatten skulle vara densamma som i riket, i de fall då skatteprocenten är densamma.

Peter Lindbäck

VH

medlem av stiftsfullmäktige fr.o.m. 1.5.2008

Vattsvedjavägen 45, 22320 Ödkarby, Åland

tel 018-48257 alt 040 58 41 598

Såsom Peter Lindbäck nämner i sitt initiativ har ett 5-procentigt skatteavdrag införts i kommunalbeskattningen på Åland, vilket betytt att de åländska församlingarnas skatteintäkter minskat med ca 250 000 €. Detta har medfört stora problem för församlingarna, och det har därför blivit aktuellt att försöka åtgärda problemet.

Enligt Lindbäck's initiativ skall grunden för kyrkoskatten på Åland uträknas på samma sätt som i Finland i övrigt. Kyrkoskatten på Åland skulle då erläggas på de vid kommunalbeskattningen taxerade inkomsterna, uträknade enligt den i riket gällande kommunalskattelagstiftningen. Genom förändringen skulle de åländska församlingarna få sina normala skatteintäkter. Det kan nämnas att landskapsstyrelsen kompenserar de åländska kommunerna den skatteminskning det 5-procentiga avdraget medför.

Det bör dock noteras att man genom förändringen skulle åsidosätta den åländska skattelagsstiftningen och i stället använda sig av landets skattelagstiftning rörande kommunalskatten samt att skattebasen då måste fastställas två gånger för de åländska skattebetalarna.

Biskop Gustav Björkstrand har föreslagit att de åländska församlingarna skulle kompenseras för skattebortfallet på samma sätt som kommunerna. Förslaget har även diskuterats med representanter för landskapsstyrelsen på ett möte i Mariehamn 1.2.2008.

Domkapitlet konstaterar att en kompensering till församlingarna är enklare att genomföra, eftersom den inte kräver lagstiftningsåtgärder rörande den kyrkliga beskattningen och eftersom det inte uppstår en konflikt med den åländska skattelagstiftningen.

Domkapitlets uppfattning är att ärendet kunde sändas till kyrkostyrelsen för utredning och vidare åtgärder.

Beslutsförslag: Stiftsfullmäktige sänder ärendet till kyrkostyrelsen för åtgärder.

Behandling: I diskussionen om initiativet och beslutsförslaget gjordes 18 inlägg. Inga ändringsförslag gjordes.

Beslut: Enligt förslag

Rättelseyrkande:

Enligt 24 kap 14 § 1 mom. 4 punkten i kyrkolagen får ändring i detta beslut inte sökas.

10 §

<2008-00121> Initiativ till stiftsfullmäktige om kravet på kunskaper i finska på Åland

Föredragande: Lagfarna assessorn Kasten Österholm

Peter Lindbäck har inlämnat ett initiativ till stiftsfullmäktige rörande kunskaper i finska på Åland. Initiativet lyder:

Saltvik 19.3.2008

Initiativ inför Borgå stifts stiftsfullmäktiges möte 19.5.2008 / Peter Lindbäck

Kravet om kunskaper i finska på Åland

Enligt 3 kap. 5 § 1 mom. kyrkolagen är församlingarna i landskapet Åland enspråkiga.

I 6 kap. 1 § 4 mom. i kyrkolagen stadgas att i fråga om den språkkunskap som krävs av tjänsteinnehavare föreskrivs i kyrkoordningen. Vidare sägs att dispens kan av särskilda skäl beviljas från kraven på språkkunskaper, beträffande prästtjänst, lektorstjänst och kantorstjänst i en församling av domkapitlet, och beträffande övriga tjänster av den myndighet som är behörig att inrätta tjänsten.

I enlighet med kyrkolagens sist nämnda bestämmelse stadgas i 8 c § 1 mom. i kyrkoordningen bland annat att av kyrkoherde i en församling krävs i en enspråkig församling utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. I kyrkoordningens 8 c § 2 mom. stadgas att såvida högskoleexamen enligt lag eller förordning är behörighetsvillkor för andra anställda inom kyrkoförvaltningen, krävs vid en enspråkig myndighet utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i myndighetens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket.

Landskapet Åland tillhör, rent statsrättsligt, Finland, men inte språkrättsligt. Åland är enligt internationella avtal, främst Nationernas Förbunds beslut 27.6.1921, Finlands grundlag och Självstyrelselagen för Åland, enspråkigt svenskt. Därmed är varje reglering som eftersträvar två nationalspråk på Åland, direkt i strid med Ålands nationellt och internationellt garanterade språkliga särställning. Endast genom uttryckliga bestämmelser i Självstyrelselagen för Åland kan avvikelser göras i detta avseende, vilket skett beträffande statsanställdas språkkunskaper (42 § SjälvL), men inte beträffande de kyrkligt anställda på Åland.

Vid stiftsfullmäktiges i Borgå stift sammanträde 16.11.2007 behandlades Saltviks församlings initiativ "rörande språkraven för kyrkoherdar och andra med högskoleexamen". Efter en delvis, om man uppfattar protokollet rätt, förfelad diskussion, beslöt stiftsfullmäktige att initiativet skulle förfalla, till trots för att domkapitlet i sin beredning, åtminstone delvis, hade föreslagit att initiativet skulle omfattas och sändas till kyrkostyrelsen för övervägande i en kommande reform av kyrkolagstiftningen.

Kravet på kunskaper i finska för kyrkoherdar och andra kyrkligt anställda på Åland har utvecklats till en synnerligen allvarlig och angelägen sak. Personligen gick jag till val, såväl i valet till stiftsfullmäktige som till kyrkomötet, bland annat med löfte att arbeta bort detta missriktade krav, som endast skapar märkbara rekryteringsproblem för de åländska församlingarna, utan att samtidigt tillföra något konstruktivt i den åländska kyrkans sätt och förmåga att betjäna Ålands samtliga 70 olika nationaliteter. Enligt uppgift av kontraktsprosten har de åländska församlingarna redan i dag förmåga och beredskap att bemästra och genomföra olika andliga förrättningar på åtta (8) olika språk, däribland på finska, och detta görs definitivt inte i stöd av en "nøjaktig förmåga att förstå finska".

I valet till kyrkomötet erhöll jag 61,54 % av rösterna och i valet till stiftsfullmäktige 57,75 % av rösterna, vilket tydligt visar de åländska församlingarna åsikt i denna fråga. Nämnas kan att också de övriga kandidaterna gick till val med samma löfte om att arbeta bort kravet om kunskaper i finska. Inför valen har jag också lovat att utreda förutsättningarna för de åländska församlingarna att bilda en egen åländsk evangelisk-luthersk kyrka, för det fall att stiftet och kyrkan i Finland inte vill se och hörsamma de åländska församlingarnas särskilda behov och problem.

I Kyrkpressen 5.12.2007 och i en debattartikel i de åländska tidningarna 19.2.2008 visar stiftets biskop en viss förståelse för den åländska reaktionen och han skriver bland annat att man från åländsk sida, om språkravet avskaffas, måste visa på vilket annat sätt man avser att ge enskilda förrättningar och själavård åt finskspråkiga på finska.

Med hänvisning till ovan stående redovisning önskar jag uppta till diskussion vid stiftsfullmäktiges näst kommande sammanträde 19.5.2008, det sätt på vilket stiftsfullmäktige och domkapitlet förväntar sig att församlingarna på Åland, inklusive kontraktsprosten och jag själv, skall visa och inför framtiden garantera vår redan existerande förmåga och vilja att ge förrättningar och själavård åt enskilda också på finska, för att stiftsfullmäktige sedan, vid ett senare möte, skall ha beredskap och vilja att till kyrkostyrelsen sända ett initiativ om att kravet på nøjaktiga kunskaper i finska inte skall gälla präster eller andra kyrkligt anställda på Åland.

Peter Lindbäck

VH

medlem av stiftsfullmäktige fr.o.m. 1.5.2008

Vattsvedjavägen 45, 22320 Ödkarby, Åland

tel 018-48257 alt 040 58 41 598

Stiftsfullmäktige behandlade på sitt sammanträde 16.11.2007 ett initiativ enligt vilket nöjaktig förmåga att förstå finska inte skulle vara ett behörighetskrav för kyrkoherdar och kyrkans övriga anställda med högskoleexamen som behörighetskrav. Domkapitlets beslutsförslag var då, att nöjaktig förmåga att förstå finska inte skulle vara behörighetskrav för kantorer och andra med högskoleexamen. Däremot skulle kravet på nöjaktiga kunskaper i finska gälla för kyrkoherdarna. Efter diskussion beslöt stiftsfullmäktige att initiativet skulle förfalla.

I beredningen till ovan nämnda stiftsfullmäktigesammanträde framförde domkapitlet i sin beredning bland annat följande:

Enligt bestämmelserna i 6 kap. 8c § i kyrkoordningen skall kyrkoherden i en enspråkig församling ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. Innehavare av tjänster för vilka högskoleexamen är behörighetsvillkor skall i en enspråkig myndighet ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i myndighetens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. Bestämmelserna trädde i kraft 1.8.2006. Förmåga att använda finska eller svenska visas så som föreskrivs i statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003).

Enligt ovan nämnda förordning visas nöjaktig förmåga att förstå finska eller svenska av den som avlagt studentexamen med minst vitsordet cum laude approbatur i den långa lärokursen i det andra inhemska språket (A-språk) eller minst vitsordet eximia cum laude approbatur i den medellånga lärokursen i det andra inhemska språket (B-språk).

Enligt 6 kap. 1 § i kyrkolagen kan dispens av särskilda skäl beviljas från kraven på språkkunskaper. Dispens beviljas i fråga om en prästtjänst, lektorstjänst och kantorstjänst i en församling eller kyrklig samfällighet av domkapitlet och i fråga om någon annan tjänst av den myndighet som är behörig att inrätta tjänsten.

Det är även skäl att konstatera att gudstjänster och annan verksamhet vid behov skall anordnas såväl på den finskspråkiga eller den svenskspråkiga minoritetens språk dessutom har en medlem av kyrkan rätt att få de enskilda kyrkliga förrättningarna som gäller honom själv utförda på sitt modersmål, finska eller svenska (Kyrkolagen 4 kap. 4 §).

Församlingarna på Åland är enspråkiga enligt 2 kap. 5 § i kyrkolagen. Domkapitlet konstaterar dock att ca 5 % av Ålands befolkning har finska som modersmål. Det är viktigt att denna finskspråkiga minoritet betjänas på sitt modersmål. De åländska prästernas erfarenheter är, att kunskaper i finska är viktiga för att de skall kunna utföra förrättningar och föra enskilda samtal på finska.

Peter Lindbäck har nu inlämnat ett nytt initiativ rörande kunskaperna i finska på Åland och önskar uppta till diskussion de frågor han nämner i sitt initiativ.

Beslutsförslag: Domkapitlet upptar Peter Lindbäcks initiativ till diskussion.

Stiftsfullmäktiges beslut: Stiftsfullmäktige förde en ingående diskussion med 18 inlägg. Ordföranden konstaterade att beslutsförslaget därmed uppfyllts och att initiativet i detta skede var slutbehandlat.

Rättelseyrkande:

Enligt 24 kap 14 § 1 mom. 4 punkten i kyrkolagen får ändring i detta beslut inte sökas.

11 §**Beslut om datum och plats för kommande sammanträden**

Stiftsfullmäktiges beslut: Stiftsfullmäktiges nästa sammanträden blir 13 - 14.11.2008 i Pedersöre och 17.2.2009 i Borgå.

12 §**Övriga ärenden**

Stiftsdekan Sixten Ekstrand redogjorde för Bengt Broos skrivelse till domkapitlet i vilket han framförde Ungdomens kyrkodagars önskemål om att få initiativrätt till stiftsfullmäktige. Detta kräver en lagändring, som det förmodligen är svårt att få förståelse för eftersom det i de övriga stiftet inte finns något motsvarande organ. Broo föreslog därför för domkapitlet att stiftsfullmäktige tillsätter en direktion för ungdomsfrågor. Domkapitlet ansåg att en direktion inte fyller den avsedda funktionen och således inte behövs. I diskussionen konstaterades, att några personer från stiftsfullmäktige utses som kontaktpersoner till Ungdomens kyrkodagar. Detta torde i detta skede vara den smidigaste lösningen på frågan om Ungdomens kyrkodagars önskan att få sina initiativ framförda till stiftsfullmäktige.

13 §**Sammanträdet avslutning**

Sammanträdet avslutades kl. 17.00